

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/39/2017
Identifikačné číslo spisu:	1314213840
Dátum vydania rozhodnutia:	27.09.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1314213840.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: F. Q., nar. X. P. XXXX, bytom Z., zastúpeného advokátskou kanceláriou Matala, Pružinský, Hegedüs & Partners, s. r. o., so sídlom Prievozská 4/B, 821 09 Bratislava, IČO: 47 239 921, proti žalovanému: MPL TRADING, spol. s r.o., so sídlom Galvániho 8, 821 04 Bratislava, IČO: 31 388 639, zastúpeného Advokátskou kanceláriou MAJLING & NINČÁK, s.r.o., so sídlom Palárikova 14, 811 04 Bratislava, IČO: 35 960 728, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 64Cb/25/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 31. mája 2016, č. k. 41Cob/427/2015-169, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalovaný m á voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) označeným rozsudkom potvrdil ako vecne správny rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 25. septembra 2015, č. k. 64Cb/25/2015-116, ktorým súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí skonštatoval, že súd prvej inštancie správne uviedol, že rozhodcovská zmluva medzi žalobcom a žalovaným nevznikla. Keďže rozhodcovská zmluva nevznikla, nemôže sa žalobca úspešne dovolávať jej neplatnosti v zmysle § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRK“). Zároveň v rozhodovanej veci nebol dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. j/ ZoRK, nakoľko žalobca konal pri podpisovaní rámcovej kúpnej zmluvy so žalovaným ako štatutárny zástupca obchodnej spoločnosti VME Group, s.r.o., preto nemal pri uzatváraní zmluvy postavenie spotrebiteľa. Súd v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku môže len skúmať, či boli splnené základné podmienky pre prejednanie a rozhodnutie v rámci rozhodcovského konania len z dôvodov, ktorých sa žalobca dovoláva v rámci prekluzívnej lehoty 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku. Zároveň odvolací súd skonštatoval, že súd nie je oprávnený posudzovať rozhodcovský rozsudok z hmotnej stránky, ale posudzuje výlučne splnenie procesných podmienok podľa § 40 ZoRK.

2. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dňa 22. septembra 2016 dovolanie žalobca, v ktorom uviedol, že prípustnosť jeho dovolania vyplýva z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. a § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., nakoľko odvolací súd sa odchyľil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, okrem iného aj vo vzťahu ku konštantným záverom, že všeobecné súdy nemajú poskytovať formálny či formalistický výklad a aplikáciu práva, ale majú postupovať tak, aby bola zabezpečená ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov a možnosti zrušenia rozhodcovského rozsudku za danej procesnej situácie a zároveň sa odvolací súd nesprávne vysporiadal s otázkou zrušenia rozhodcovského rozsudku v situácii, keď rozhodcovská zmluva vôbec nevznikla, resp. keď je možné jej uzavretie kvalifikovať ako ničotný právny úkon. Dovolateľ zároveň uviedol, že je daný aj dovolací dôvod podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., nakoľko postup konajúcich súdov je založený na formálnom či formalistickom výklade a aplikácii práva. Žalobca navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Dovolateľ namietal, že v podmienkach právneho štátu nie je možné akceptovať formalistický prístup súdov pri nenaplnení dôvodov pre zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. c/ ZoRK a naopak je potrebné nachádzať zmysel a účel právnych predpisov. Ak zákonodarca mienil umožniť zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, je potrebné spojiť rovnaké následky aj s neexistenciou rozhodcovskej zmluvy. Výklad zaujatý odvolacím súdom znamená priznanie právnej ochrany rozhodcovským rozsudkom vydaným bez existencie rozhodcovských zmlúv, keďže neexistenciu rozhodcovskej zmluvy nemožno podradiť pod žiaden iný dôvod na podanie žaloby podľa § 40 ZoRK. Pre posúdenie existencie dôvodov pre zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. c/ si musí podľa dovolateľa súd posúdiť čiastkové otázky, a to či vôbec existuje rozhodcovská zmluva, či má všetky atribúty platného právneho úkonu a či nedošlo k jej zániku, resp. zrušeniu. Žalobca v dovolaní zastáva názor, že podľa § 40 ods. 1 písm. c/ ZoRK možno napádať nielen platnosť existujúcej rozhodcovskej zmluvy, ale aj samotnú existenciu rozhodcovskej zmluvy, pričom poukázal na ustanovenie § 40 ZoRK v znení novely uskutočnenej zákonom č. 336/2014 Z. z., v zmysle ktorého dôvodom na podanie žaloby na zrušenie rozhodcovského rozsudku je aj skutočnosť, že rozhodcovským rozsudkom sa rozhodol spor, pre ktorý nebola uzatvorená rozhodcovská zmluva.

4. Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpený advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcu treba odmietnuť.

6. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C. s. p.) dovolací súd uvádza, že dovolateľ videl dôvod prípustnosti dovolania v ustanovení § 420 písm. f/ C. s. p., ako aj v ustanovení § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. Otázka kumulácie dôvodov prípustnosti dovolania bola riešená v uznesení veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 19. apríla 2017, sp. zn. IVCdo/2/2017, podľa ktorého kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 C. s. p. a § 421 C. s. p. je neprípustná. Ak sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti podľa oboch uvedených ustanovení, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 C. s. p.

7. Právny názor vyjadrený v rozhodnutí veľkého senátu je pre senát dovolacieho súdu rozhodujúci vo veci záväzný (§ 48 ods. 3 C. s. p.). Z tohto dôvodu nie je vo veci rozhodujúci senát dovolacieho súdu oprávnený posudzovať prípustnosť dovolania žalobcu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ resp. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. Preto sa dovolací súd obmedzil na posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade

uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ nevymedzí ním tvrdený dovolací dôvod uvedeným v ustanovení § 431 C. s. p., je to dôvodom pre odmietnutie dovolania podľa ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

9. Dovolací súd je povinný pracovať s takým dovolaním, aké podala strana a nie je možné vyzývať dovolateľa na odstránenie väd dovolania. Tento prístup súvisí s dôsledným zachovávaním dispozičného princípu, ako aj procesnej zodpovednosti strán za ochranu svojich práv. Odstraňovanie nedostatkov rozhodnutia a konania jemu predchádzajúceho prostredníctvom (mimoriadnych) opravných prostriedkov je výlučne v dispozícii strán sporu. Povinnosť podávať kvalifikované, jednoznačné a úplné dovolania, v ktorých sú dovolacie dôvody vymedzené v súlade s ustanovením § 431 C. s. p., má zabezpečiť povinné právne zastúpenie dovolateľa (§ 429 ods. 1 C. s. p.). Zákon predpokladá, že advokát je subjektom, ktorého odborné znalosti a schopnosti majú kvalifikovaným dovolaním prispieť k priebehu dovolacieho konania. Uvedené vyplýva z čl. 11 ods. 3 Základných zásad, na ktorých je Civilný sporový poriadok postavený a podľa ktorého advokát ako osoba s vysokoškolským právnickým vzdelaním, ktorý sa verejne hlási k určitej profesii, sa považuje za schopného konať s náležitou znalosťou veci spojenou s touto odbornosťou, ako aj z ustanovenia § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, podľa ktorého je advokát povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. To znamená, že úkony uskutočnené advokátom majú obsahovať všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov.

10. Ak dovolateľ v dovolaní namieta vadu zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 C. s. p., musí uviesť, ktorou z väd zmätočnosti uvedenej pod písm. a/ až f/ je podľa jeho názoru rozhodnutie odvolacieho súdu, resp. konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, poznačené a zároveň je jeho povinnosťou v súlade s ustanovením § 431 ods. 2 C. s. p. uviesť, v čom konkrétne táto vada spočíva. Iba ak sú tieto podmienky splnené, môže dovolací súd pristúpiť k preskúmaniu, či je dovolateľom tvrdený dovolací dôvod aj skutočne daný. Ak v dovolaní nie je jednoznačne uvedené, v čom konkrétne spočíva vada zmätočnosti, dovolací súd na rozdiel od právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 nie je oprávnený nahrádzať pasivitu dovolateľa resp. nahrádzať úkony jeho právneho zástupcu ako osoby znalej práva (viď bod 9 vyššie) a hľadať v texte dovolania, prípadne v predložennom spise, čo by prípadne mohlo predstavovať vadu zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 C. s. p. odôvodňujúcu zrušenie dovolaním napadnutého rozhodnutia. Uvedené znamená, že nepostačuje, ak v rámci textu dovolania dovolateľ skonštatuje, že podľa jeho názoru je nejaký čiastkový záver odvolacieho súdu formálny, resp. formalistický avšak neuvedie, že akým konkrétnym postupom odvolacieho súdu malo, resp. mohlo dôjsť k naplneniu dôvodu prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. - teda akým konkrétnym postupom mu odvolací súd znemožnil realizáciu jemu patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V prípade, ak dovolateľ tvrdenú vadu zmätočnosti vyššie uvedeným spôsobom nevymedzí, nie je dovolací dôvod vymedzený v súlade s ustanovením § 431 ods. 2 C. s. p. (k tomu viď aj uznesenie najvyššieho súdu z 18. apríla 2017, sp. zn. 3Obdo/15/2017, bod 26).

11. Dovolanie žalobcu obsahuje iba všeobecné tvrdenie o formálnom, resp. formalistickom výklade a aplikácii práva, však neobsahuje uvedenie, v čom konkrétne tento formálny alebo formalistický výklad práva (bez uvedenia konkrétneho zákonného ustanovenia) spočíva a akým konkrétnym postupom odvolací súd mal dovolateľovi znemožniť realizáciu jemu patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces a k naplneniu vady zmätočnosti uvedenej v ustanovení § 420 písm. f/ C. s. p. Vzhľadom na uvedené dovolací súd konštatuje, že žalobca nevymedzil ním tvrdený dovolací dôvod v súlade s ustanovením § 431 ods. 1 a 2 C. s. p. S poukazom na koncepčnú zmenu dovolania od 1. júla 2016 je samotná strana sporu zodpovedná za výsledok dovolacieho konania a je výlučne povinnosťou strany presne vymedziť, v čom spočíva dovolateľom namietaná nesprávnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Dovolací súd nie je

oprávnený vyhľadávať prípadné dôvody prípustnosti dovolania podľa § 420 C. s. p. (vrátane väd zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p.) z obsahu súdneho spisu.

12. Nakoľko dovolateľom tvrdený dovolací dôvod podľa § 431 ods. 1 C. s. p. (namietaná vada zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p.) nebol vymedzený v súlade s ustanovením § 431 ods. 2 C. s. p., najvyšší súd dovolanie žalobcu odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. f/ C. s. p.

13. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

14. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.